

Autoriteit Consument & Markt
Directie Energie

Datum: 4 oktober 2023
Onderwerp: Zienswijze Ennatuurlijk op Ontwerp codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken
Zaaknummer: ACM/23/182341

Geachte Directie Energie,

Hierbij sturen wij u de zienswijze van Ennatuurlijk B.V. ("**Ennatuurlijk**") op het Ontwerp codebesluit over de prioriteringsruimte bij transportverzoeken d.d. 13 juli 2023. Ennatuurlijk onderschrijft als lid van de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie ("**NVDE**") en als lid van Energie-Nederland de zienswijzen van beide verenigingen. Deze zienswijze van Ennatuurlijk dient als aanvulling en nadere toelichting op de zienswijzen van de NVDE en Energie-Nederland, in het bijzonder waar het gaat om de gevraagde prioritering van transportverzoeken om de leveringszekerheid van warmte aan met name consumenten te waarborgen.

1. Warmte ontlast in algemene zin het elektriciteitsnet

In algemene zin ontlasten warmtenetten juist de congestie op het elektriciteitsnet. Er wordt weliswaar op een specifieke warmte-opweklocatie een zwaardere elektriciteitsaansluiting gevraagd, maar daarmee kan in het hele warmteleveringsgebied volstaan worden met een lagere benodigde totale transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Voor specifieke opweklocaties waar zelfs hoogspanningsaansluitingen benodigd zijn, is er bovendien nog een voordeel voor de regionale netbeheerder die op middenspanning en laagspanning daardoor minder nieuwe elektriciteitsaansluitingen hoeft te realiseren en minder bestaande elektriciteitsaansluitingen hoeft te verzwaren. Gezien de enorme werkvoorraad van de regionale netbeheerders zouden we deze voordelen van warmte graag meer erkend willen zien. Vandaar ook deze zienswijze. Vooral ook omdat onze klanten (vooralnog) wel volledig moeten meebetalen aan de verzwaring van het elektriciteitsnet via de nettarieven, maar hier maar beperkt debet aan zijn.

2. Verduurzaming warmtevoorziening wordt vertraagd door congestieproblematiek

Nieuwe duurzame warmtebronnen, zoals bijvoorbeeld geothermie of aquathermie, al dan niet ter vervanging van bestaande minder duurzame warmtebronnen, vragen vrijwel altijd om meer transportcapaciteit en soms ook om een nieuwe elektriciteitsaansluiting. Warmtenetten maken steeds meer gebruik van deze nieuwe duurzame warmtebronnen al dan niet in combinatie met warmtepompen die de temperatuur van de duurzame bron verhogen. Ook worden e-boilers ingezet voor de piek- en schoudermomenten van de warmtelevering, waar gasboilers niet meer ingezet kunnen worden. Voor deze toepassingen zijn in de SDE++ regeling dan ook categorieën ingeruimd om de duurzame warmte betaalbaar te houden. Deze voorzieningen hebben een elektriciteitsaansluiting nodig met de bijbehorende transportcapaciteit. In bepaalde gevallen is het bovendien

vereist dat een aanvraag voor SDE++ subsidie vergezeld gaat met een verklaring van de netbeheerder over de beschikbaarheid van transportcapaciteit voor de nieuw te realiseren productie-installatie, oftewel wordt een SDE++ subsidie aanvraag niet in behandeling genomen indien de aanvrager niet kan aantonen dat hij over de benodigde transportcapaciteit kan beschikken (zie: Algemene Uitvoeringsregeling Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie, artikel 2d lid 2). Met andere woorden, als aan zo'n partij onvoldoende transportcapaciteit ter beschikking wordt gesteld dan zal dat een nog groter nadelig effect hebben op het realiseren van verduurzaming.

Samengevat komt door de congestieproblematiek de verduurzaming van bestaande warmtenetten in gevaar met onder de beoogde Wet collectieve warmtevoorziening mogelijk verstreckende gevolgen voor het warmtebedrijf. Dit zou ook de leveringszekerheid voor de bestaande gebruikers direct kunnen raken. Zonder prioritering van voldoende transportcapaciteit is in die gevallen waar de vertraging in de verduurzaming wordt veroorzaakt door de congestieproblematiek een ontheffingsgrond noodzakelijk voor de onder de beoogde Wet collectieve warmtevoorziening straks verplichte verduurzaming.

3. Nadere specificatie gewenst voor collectieve warmtevoorzieningen als nutsvoorziening in categorie 3. 'Basisbehoeften – Woningbehoefte'

Niet alleen de verduurzaming van bestaande warmtenetten vertraagt, maar ook nieuwe warmtenetten (en daarmee mogelijk de warmtevoorziening voor de woningen die wel geprioriteerd kunnen worden) komen moeizamer van de grond. Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan de in de nieuwbouw veelal toegepaste WKO- en bronnetsystemen. Deze systemen vervangen individuele warmtevoorzieningen in woningen en hebben een elektriciteitsaansluiting en voldoende transportcapaciteit nodig voor het oppompen, produceren en distribueren van de warmte. Deze collectieve warmtevoorzieningen dragen bij aan de energietransitie. Het moet voorkomen worden dat enkel de elektriciteitsaansluitingen van de nieuwbouwwoningen zelf geprioriteerd worden en niet de elektriciteitsaansluitingen en benodigde transportcapaciteit van de collectieve voorziening die deze woningen van warmte kan voorzien. Of vallen de collectieve warmtesystemen en daarmee hun elektriciteitsaansluitingen onder de definitie van "nutsvoorzieningen" in de categorie '3. Basisbehoeften – Woningbehoefte'? Dat wordt uit de bijbehorende randnummers echter niet duidelijk en zou wat ons betreft wel moeten.

4. Ennatuurlijk pleit ervoor om in elk geval de leveringszekerheid voor bestaande warmtenetten op te nemen in de prioriteringstabel onder nummer 3. 'Basisbehoeften'

Om de collectieve warmtevoorziening (door de warmteproducent en -leverancier) te waarborgen, zal in het prioriteringskader ook prioriteit moeten worden verleend aan elektriciteitsaansluitingen en de benodigde transportcapaciteit voor een nieuwe basislast warmtebron/productie-installatie bij bestaande warmtenetten. Dit is met name van belang bij het wegvallen van een bestaande warmtebron, denk bijvoorbeeld aan het sluiten of stilleggen van een bedrijfsproces waar (rest)warmte wordt geproduceerd, waardoor de continuïteit van de warmtelevering in gevaar komt indien niet tijdig de juiste elektriciteitsaansluitingen worden

gerealiseerd en de benodigde transportcapaciteit wordt verkregen voor een nieuwe basislast warmtebron, bijvoorbeeld een e-boiler of (lucht)warmtepomp. Bestaande piekgasketels zijn veelal door de vergunningen (stikstof) beperkt in hun aantal draaiuren waardoor ze in dergelijke gevallen mogelijk niet dergelijke langere periodes kunnen overbruggen (nog afgezien van eerdergenoemde impact onder de beoogde Wet collectieve warmtevoorziening). Het is daarmee een reële mogelijkheid dat de warmtelevering in een dergelijke situatie gedurende langere periode stilvalt en consumenten in de kou komen te zitten als de benodigde elektriciteitsaansluiting voor een alternatieve warmtebron niet tijdig wordt gerealiseerd en/of de benodigde transportcapaciteit niet tijdig wordt verkregen. Een andere warmteleverancier aanwijzen, lost dat probleem niet op. Prioritering van verzoeken om een aansluiting en transportcapaciteit is daarom benodigd om de warmtelevering te kunnen blijven garanderen via bijvoorbeeld een in te zetten (lucht)warmtepomp of e-boiler.

Voorrang voor aansluiting en transport in bovengenoemde gevallen verruimt bovendien (althans indirect) de mogelijkheden voor de Minister van Economische Zaken en Klimaat om op grond van de Warmtewet, art.12b lid 2, noodvoorzieningen te treffen door de warmteleverancier op te dragen voorzieningen te treffen, omdat de leverancier meer mogelijkheden heeft om voorzieningen te treffen (bijvoorbeeld de installatie van e-boilers) als hij met voorrang aanspraak kan maken op een elektriciteitsaansluiting en de benodigde transportcapaciteit. Deze verruiming van het (nood)instrumentarium van de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de mogelijkheden om (nood)voorzieningen te treffen door de warmteleverancier komen het waarborgen van de leveringszekerheid aan (klein)verbruikers ten goede.

Door in de prioriteringstabel, categorie 3 (Basisbehoeften), ook een koppeling te maken met verbruikers in bestaande woningen die op een bestaand warmtenet zijn aangesloten, wordt de collectieve warmtevoorziening aan verbruikers (veelal consumenten) gewaarborgd.

5. Conclusie

Om de punten die in paragrafen 3 en 4 aan bod zijn gekomen te adresseren stellen wij de volgende wijzigingen in de prioriteringstabel onder categorie 3 voor [aanvullingen ten opzichte van het Ontwerpbesluit zijn door Ennatuurlijk onderstreept]:

3.	Basisbehoeften	Woningbehoefte	<i>a. SBI 41.1 (projectontwikkeling) en SBI 41.2 (algemene burgerlijke en utiliteitsbouw) inclusief aanverwante voorzieningen, zoals liften, verlichting en <u>(aansluitingen voor collectieve) nutsvoorzieningen, waaronder collectieve warmte en koude</u>, en alleen voor zover dat gekoppeld is aan concrete woningbouwplannen van relevante overheden en het primair en in belangrijke mate gaat om de realisatie van (nieuwe) kleinverbruikersaansluitingen die afnemen voor eigen huishoudelijk gebruik en niet voor commerciële of professionele activiteiten</i>
		<u>Collectieve warmtevoorziening</u>	<i><u>Producenten en/of leveranciers van warmte, en alleen voor zover de verzochte elektriciteitsaansluiting en/of transportcapaciteit gekoppeld is aan het produceren, ter beschikking stellen of leveren van warmte aan bestaande verbruikers als bedoeld in de Warmtewet ter borging van de leveringszekerheid van de warmte.</u></i>

Indien u naar aanleiding van onze zienswijze vragen heeft, dan vernemen wij die uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

CEO
Ennatuurlijk B.V.

